

Referat fra møte i Overvåkingsgruppen 4.06.2025

Deltagelse på Teams

Godkjent av Overvåkingsgruppen

Deltagere:

Navn	Institusjon
Hilde Kristin Skjerdal	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
Øyvind Grøner Moe	Fiskeridirektoratet
Grøsvik, Bjørn Einar	Havforskningsinstituttet
Eriksen, Elena	Havforskningsinstituttet
Mørk, Herdis Langøy	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Arneberg, Per	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Meeren, Gro van der	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Frantzen, Sylvia	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Johansson, Josefina	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Gundersen, Kjell	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Frie, Anne Kirstine	Havforskningsinstituttet, OVG sekretariat
Sandbu, Marthe	Kystverket
Kai Håkon Christensen	Metrologisk institutt
Kristine Orset Stene	Miljødirektoratet, Miljøstatus
Øystein Leiknes	Miljødirektoratet
Lasse H. Pettersson	Nansensenteret
Eldbjørg Sofie Heimstad	NILU
Sveinn Hanssen	NINA, Norsk institutt for naturforskning
Merete Schøyen	NIVA, Norsk institutt for vannforskning
Rune Roland	Norges vassdrags- og energidirektorat
Hanne Johnsen	Norsk Polarinstitutt
Wasbotten Ingar H	Sokkeldirektoratet
Fredriksen Rosalyn	Sokkeldirektoratet

1. **Godkjenning av referater fra forrige møte** (vedlagt) godkjent
2. **Informasjonssaker**
 - I. **Fra sekretariatet**
 - i. Utvikling av nye indikatorer, se også punkt 6. Sekretariatet foreslår å starte utviklingen av nye indikatorer fra indikatorrapporten. For at publiseringen ikke skal stå på vent for lenge kan vi ikke avvente nytt publiseringsverktøy fra Miljødirektoratet.
 - II. **Fra miljøstatus.no**
 - i. Siden siste møte er det jobbet videre med å oppdatere forurensingsindikatorer på miljøstatus.no. Målet er at de skal være oppdatert før førsteutkastet til forurensingsrapporten foreligger i september.

- ii. Siden siste møte i OVG er disse indikatorene oppdatert: Forurensning i nordsjøsild, Forurensning i sedimenter i Norskehavet, [Miljøgifter i blåskjell langs norskekysten](#) og [Miljøgifter i torsk langs norskekysten og Svalbard](#). De to sistnevnte er oppdatert og omarbeidet til å dekke alle tre havområdene.
- iii. Ellers er det jobbet med det tverrgående indikatoroppdraget fra Klima- og miljødepartementet, der videre plassering og publisering av havindikatorene inngår som ett deloppdrag. Anbefaling for dette deloppdraget er oversendt til KLD, og den sendes også til OVG. Den bygger i stor grad på anbefalingen fra OVG. Det påpekes at det må finnes en samlet, klikkbar oversikt over alle OVG's indikatorer.

III. Fra Faglig Forum

- i. Et ordinært FF møte i april.
- ii. Et ekstraordinært møte om forslag til ny målstruktur for den norske havforvaltningsplan. Forslaget ble besluttet på møtet og levert til styringsgruppen i april. Skal behandles på neste styringsgruppemøte i juni.
- iii. Et arbeidsmøte på SVO. Om hvordan få informasjon om SVO inn i faggrunnlaget.
- iv. Et nytt heldagsmøte i FF i Trondheim neste uke.

IV. Om andre overvåkningsinitiativ

- i. OSPAR - COBAM: Miljødirektoratet. COBAM møte 16. og 17. juni. Leveranser til neste IA2029 står på agendaen. Den norske delegasjonen har forespurt gruppen om å dele opp region I (Norskehavet og Barentshavet), i flere subregioner slik at oppdelingen blir mer tilpasset arktiske og sub-arktiske havområder. Dette vil bli diskutert nærmere under møte. Vi ønsker også bedre samkjøring mellom COBAM-indikatorer og OVG-indikatorer. Viktig å få på plass bedre bruk av OVG-indikatorer i COBAM, samt bidra til utviklingen av nye COBAM-indikatorer (spesielt i region I) slik at de er tilpasset norske farvann og samtidig nyttiggjør norsk forvaltning og OVG-indikatorutvikling.
- ii. Arktisk råd – CBMP-marin: Arbeidet går fremover i CBMP-marin og det skal avholdes møte 12. juni, som for første gang siden pausen i Arktisk råd inkluderer alle ekspertene involvert i arbeidet, samt styringsgruppen i CBMP-marin. SAMBR oppdatering vil være hovedfokus under møte, samt overgangen til LMEs fra AMAs. Norge har aktive forskere i alle ekspertgruppene og leder flere av disse.
- iii. MOSJ: Fagrådsmøtet i MOSJ 6. mai. Der ble blant annet revisjonen av klimaindikatorene diskutert. I tillegg hadde riksantikvaren og sysselmesteren foredrag om kulturmiljø og meteorologisk institutt holdt foredrag om havisindeksen. Indikatorer som er oppdatert siden forrige OVG møte er blant annet: polarmåke, lomvi, ismåke, krykkje, uttak av isbjørn og polarlomvi. Neste Fagrådsmøte i MOSJ skal være: 11. november.
- v. Miljøsamarbeid i Nordområdene: 27. mai mottok vi det endelige tilsagnet fra KLD om midler for Miljøsamarbeid i nordområdene for 2025. NP har i år prosjekter som støtter bestandsovervåking av isbjørn, ringsel, narhval og grønlandshval samt stellerand og ismåke. Det er også prosjekter på miljøgifter i isbjørn, polarmåke, polarlomvi og i isbreer. Plastkjemikalier blir analysert i bunndyr og fisk fra det nordlige Barentshavet og der er også et prosjekt på analyse av mikroplast i sedimenter. Det gjøres også et arbeid for å tilpasse overvåkingen av OSPAR-strender til Arktiske forhold, både mht frekvensen av rydding og hvilke kategorier av søppel som registreres. Mange av prosjektene er viktige for å sikre videre tidsserier og bidrar med viktig informasjon til OVG sitt videre arbeid med utvikling av indikatorer.

- vi. Eventuelle øvrige overvåkingsinitiativ: Alle
Det pelagiske overvåkingsprogrammet til HI skal kjøre tokt i havvind områdene Vestavind F og Sørvest, starter nå i juni.
AMAP har publisert tre nye policymakers, en om oppdatering på klima, en om overvåkning av plast og en om radioaktivitet i overvåkingsområdet. Se lenke.

V. Om arbeid i ICES rettet mot økosystembasert forvaltning: HI

- i. Siden sist møte i OVG er det avholdt et møte om Barentshavet: bare norske data legges ut, men RU har tilgang slik at de kan kommentere. Det legges opp til rapport om full økologisk tilstand om 2 år.

3. Nytt fra forskningen

- i. EU prosjekt Mission Atlantic, EU prosjektet Actnow og artikkel om mismatch i Barentshavet. Se vedlegg og lenker.
- ii. EU prosjekt Bioprotect. Prosjekt på samlet påvirkning, ledet av Island. Forvaltning og vern av økosystemer, modeller og overvåkingsmodeller som kan gå inn i konkrete forvaltnings behov. Se lenke.
- iii. Eu prosjekt Seaclim. Se lenke.

4. Nytt fra forvaltningen

- i. Miljødirektoratet informerte om Mareanokonferansen 23. oktober, også mulig å følge digitalt. Se lenke.
- ii. Søkeldirektoratet informerte om konferansen «Seminar om dyphavsdata på Norsk sokkel». Fysisk og digital deltagelse. Se lenke.
- iii. Miljødirektoratet har lagt ut forslag om å verne syv nye naturområder som naturreservat. Marine vern, lov om vern av marin natur utenfor 12 mil sonen. Se lenker.
- iv. Det ligger ute en utlysning på det første flytende havvindområde på Utsira nord, frist 15. september. Det konkurreres om tre områder der et område vil få statsstøtte. Strategisk konsekvensutredning for norske havvindområder leveres 15. juni.

5. Statistiske analyser av indikatorer – rapport fra undergruppe

- i. Det har vært 2 arbeidsmøter i gruppen. På det første møtet ble det drøftet hvilke problemstillinger som skal svares opp. På det andre møte ble det diskutert metoder. Det skal lages et referansedokument om statistiske analyser av OVG indikatorene. Et levende dokument. Se vedlegg og lenke.
- ii. Det er behov for å drøfte hvordan metoden kan brukes for indikatorene for forurensing, sekretariatet setter opp et arbeidsmøte på dette etter sommeren. På miljostatus.no har NIVA opprettet ny side for tidsserieanalyser: [Statistisk analyse for tidsseriene miljøgifter i torsk og blåskjell](#).

6. Publisering av OVG-indikatorer – anbefaling og veien videre

- i. Innspillet fra undergruppen er tatt videre til Miljødirektoratet og er med i anbefalingen direktoratet sendte videre til KLD. Se vedlegg
- ii. OVG mangler tidsplan over det videre arbeidet med nye publiseringsplattformer hos Miljødirektoratet.

7. Indikator for fiskeri og bunnpåvirkning. Fiskeridirektoratet.

- i. Indikator under utvikling. Ønsker en indikator som kan si noe om aktivitetsnivå i områdene i tid. Hvilke områder som er i kontakt med bunntål i kart. Tidligere var tråltimer brukt som indikator. Se vedlegg.

8. Forurensningsrapport: Status

- i. Første utkast til resultatdel hadde frist 1. juni. Ikke helt i mål ennå. Her gis resultat av de ulike indikatorene per havområde, så alle havområder samlet. Ny frist er satt til før sommerferien. Diskusjonsdel skal skrives etter ferien. Ferdig rapport skal gjennomgås på OVG møte i september.

9. Vurdering av økologisk tilstand: Status

- i. Arbeider pågår i år og neste år, ferdigstilles i 2026. Ny oppdatering på møtet i september. Se vedlegg.

10. Startpakke til nye medlemmer

- i. Forslag til startpakke ble lagt frem. Se vedlegg.
- ii. Det ble påpekt en del feil som må rettes opp av sekretariatet. Gruppen må bidra til å sette inn forkortelser og ofte stilte spørsmål. Et levende dokument som må oppdateres jevnlig.

11. Prinsipper for hvilke prosjektsøknader OVG kan gi støtte til

- i. Forslag ble lagt frem til drøftelse, se vedlegg.
- ii. Det var enighet om at det må gis positiv tilbakemelding for aksept. Aktiv aksept.
- iii. Det var enighet om at det må være konsensus i gruppen for å gi støtte.
- iv. Habilitetsspørsmålet må inn i dokumentet
- v. Nytt revidert utkast legges frem på neste møte

12. Mikroplast og havvind. Met og NGU

- i. Utsettes til neste møte

13. Faglig innlegg.

- i. Havøkosystemenes hovedtrekk og tilstand, Per Arneberg og Elena Eriksen, HI. Presentasjon vedlagt.

14. Tema for fysisk møte i september

- i. Sekretariatet gjennomgår forslag og lager agenda. Se vedlegg for forslag.

15. Eventuelt

- i. Bifangst i sildentofiske ble tatt opp på bakgrunn av et bifangsttilfelle av sjøfugl. ERS systemet skal endres i år så det lettere kan rapporteres bifangst av sjøfugl, hai og hval. Miljødirektoratet jobber med overvåkning av bifangst som generelt fenomen i fiskeri, også bifangst av sjøfugl, med NINA som fagressurs.
- ii. Miljødirektoratet kan på et senere møte orientere om hvordan de jobber med å få oversikt over tema.

16. Neste møter. 10.-11. september (fysisk møte i Tromsø) og 3. desember (teams). 9. september er det felles møte mellom Overvåkingsgruppen og Faglig forum (hybrid).

Godkjent referat fra møte 12.03.25	Referat til møte i Overvåkningsgruppen 12 .mars 2025 1.docx
AMAP Releases Three New Summaries for Policymakers on Critical Arctic Issues	https://www.amap.no/news/amap-releases-three-new-summaries-for-policymakers-on-critical-arctic-issues
Nytt fra forskningen	Nytt fra forskning 04.06.25.pptx
Actnow prosjektet	ACTNOW EU Marine Research Project
Mission Atlantic prosjekt	Towards the Sustainable Development of the Atlantic Ocean Mission Atlantic
Artikkel om mismatch i Barentshavet	Extreme mismatch between phytoplankton and grazers during Arctic spring blooms and consequences for the pelagic food-web - ScienceDirect
Bioprotect prosjekt	https://bioprotect-project.eu/
Seaclim prosjekt	https://seaclim.eu
Mareano konferansen	https://mareano.no/om_mareano/aktivitet/konferanser/mareano-konferansen-2025
Seminar om dyphavsdata på norsk sokkel	https://www.sodir.no/om-oss/arrangementer/seminar-om-dyphavsdata-pa-norsk-sokkel/
Vern av naturområder	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-72-l-20242025/id3093826/ https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/vernet-natur/verneomrader-tilradninger/tilrading-supplerende-vern-mai-2025/
Statistiske analyser av indikatorer	Analyse indikatorer.docx Statistiske analyser 12.03.25.pptx https://miljostatus.miljodirektoratet.no/miljomal/havindikatorer/om-havindikatorene/statistisk-analyse-for-tidsseriene-forurensning-i-torsk-og-blaskjell/
Publisering av OVG indikatorer	Publisering av OVG sine indikatorer. Anbefaling .docx

Indikator for fiskeri og bunnpåvirkning	Bunntålindikator.pptx Lenker til tema fra drøftelsen: Transparency for a Sustainable Ocean Global Fishing Watch Poleward shifts in marine fisheries under Arctic warming - IOPscience
Vurdering av økologisk tilstand, fremdriftsplan	ØT Status - OVG 04.06.25.pptx
Startpakke nye medlemmer	Startpakke til nye medlemmer.pptx
Prinsipper og prosess for å gi støtte til prosjektsøknader	Prinsipper og prosess for å gi støtte til søknader til forsknings. UTKAST.docx UTKAST.docx
Faglig innlegg	Status 2024 all areas.pptx
Forslag tema Fysisk møte	Forslag til tema for fysisk møte 10-11 september 2025.docx 10-11 september 2025.docx